

Protokol fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

mandag den 13. februar 2013 kl. 18.30 på Flensborghus

Til stede: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB) v/Christian Jürgensen, Bjarne Truelson og Jens M. Henriksen
Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) v/Viggo Jacobsen og Peter Lynggaard Jacobsen
Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.) Udo Jessen, v/Birgit Jürgensen-Schuhmacher og Lars Kofoed-Jensen
Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS) v/ Tom Petersen
Friisk Foriining (Friiske) v/Bahne Bahnsen
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) Kirstin Asmussen og Anders Kring
Sydslesvigsk Forening (SSF) v/ Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner og Jens A. Christiansen (sekretær)
Sydslesvigsk Forenings tilsluttede foreninger (De tilsluttede) v/Kirsten la Cour og Preben Holl
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) v/Flemming Meyer og Martin Lorenzen
Minister Anke Spoorendonk og Konsul Henrik Hansen

Afbud: Jytte Nickelsen, Randi Kuhnt, Jacob Ørsted, Ilwe Boysen og Rüdiger Schulze,

Referent: JAC/Jette Hanisch

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Godkendelse af protokollen af den 6. december 2016
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
4. Meddelelser
5. Christianslyst – Gæsteværelse-udvalgets konklusioner og anbefalinger v/ SdU og udvalget
6. Tilbud til nye medlemmer og medarbejdere v/Jens M. Henriksen
7. Dansk dobbelt statsborgerskab v/SSF
8. Sydslesvig-konference den 4. marts 2017 v/sekretariatet
9. Valg af ny formand og næstformand

10. Orientering om landdagsvalget 2017 ved justits-, kultur- og Europaminister Anke Spoorendonk, SSW og SSW-landsformand Flemming Meyer
11. Spørgetid
12. Eventuelt
13. Lukket møde

Mødet indledes med at man synger "Det er hvidt herude".

Formand Christian Jürgensen byder velkommen til mødet. En særlig velkomst til Preben Holl, der fremover repræsenterer SSF's tilsluttede foreninger i Samrådet, til konsul Henrik Hansen samt gæsterne, her især Jens Andresen og Knud-Erik Therkelsen fra Grænseforeningen.

1. Valg af ordstyrer

Viggo Jacobsen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af protokollen af 6. december 2016

Protokollen godkendes uden bemærkninger.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges. Der er intet under "Lukket møde"

4. Meddelelser

SSF:

- Jens A. Christiansen orienterer om, at Skoleforeningen og SSF fra Staatskanzlei er blevet bedt om at komme med en kommentar til Landsregeringens "Minderheitenbericht", hvor afsnittene om mindretallet skal tilrettes. Materialet er sendt til de relevante foreninger med tilbagemelding senest den 20. februar. Skoleforeningen og SSF tilpasser afsnittet "Forum". Da der jo ikke er de store konfliktemner, vil afsnittet stort set indeholde de samme ting, som vi var igennem sidste år. Alle bemærkninger og faktuelle rettelser samles, hvorefter beretningen bliver sendt til Samrådet til orientering.
- FUEN-kongressen finder i år sted i Rumænien 18.-20. maj. SSF mener ikke, at vores mindretal har punkter, der skal med på dagsordenen. Idéer og tilskyndelser modtages dag gerne fra de øvrige foreninger og institutioner.
- Vi er glade for, at Den Europæiske Domstol har afgivet en kendelse vedr. Minority SafePack, hvor Kommissionen bliver bedt om at revidere sit afslag i 2013. Kommissionen skal nu tage stillingen til, om de er enige i kendelsen, så det er kun et første positivt skridt på en lang vej. Senere på måneden vil FUEN orientere SSF om, hvad man konkret agter at gøre. Vi ser frem til, at vi måske alligevel kan lykkes med at få en Minority SafePack op

at stå, måske med nogle færre punkter, og så komme i gang med et borgerinitiativ (underskrifter).

- Jon Hardon Hansen: M.h.t. til markeringen af 2020 har regeringen nedsat et arbejdsudvalg med Steffen Bang som sekretær, og på den måde er der kontakt mellem regeringens arbejdsudvalg og præsidiets, hvor Aabenraas borgmester Thomas Andresen er formand og Kim Andersen repræsenterer regeringen. I præsidiets er Statsministeriet, Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Udenrigsministeriet repræsenteret.

Dansk Kirke i Sydslesvig:

- Peter Lynggaard Jacobsen: I DSUK er generalsekretær Margit Pedersen gået på pension. Ny udlandsprovst er Pia Sundbøll, mens Viggo Jacobsen er sydslesvigprovst. Derudover har man ansat Ole Wind som ny sekretariatschef.

5. Christianslyst – Gæsteværelse-udvalgets konklusioner og anbefalinger

v/ SdU og udvalget

DCB, Christian Jürgensen henviser til det udsendte notat med udvalgets konklusioner og anbefalinger. Arbejdet i udvalget har været meget positivt og givtigt, og flere medlemmer blev overraskede over, hvor vigtig en brik i Sydslesvig Christianslyst er. Grupper på 50-100 personer kan kun huses dér. Skoleforeningen har gennemført en undersøgelse blandt stedets brugere, og på baggrund af de tal er vi kommet frem til det foreliggende resultat. Vi har også drøftet den juridiske konstruktion, og hvordan vi kunne lette det for SdU. Kunne Grænseforeningen e.V. overtage Christianslyst? Skal vi danne en helt ny forening eller et almennyttigt GmbH? Vi kom frem til, at ingen af de tre muligheder dur, vi skal have en samarbejdsaftale mellem foreningerne. Vi sidder alle i samme båd, vi må hjælpe i det mindste i en årrække. Den aktuelle samarbejdsaftale mellem SdU, Skoleforeningen, Grænseforeningen og Sydslesvigudvalget kører til slutningen af 2018, så vi skal have en ny løsning fra 2019, så vi kan holde på Christianslyst. Vi er kommet med nogle eksempler til, hvordan en løsning kan se ud, og det er så op til et strategiudvalg at finde frem til den endelige løsning samt hvad det vil koste for de enkelte organisationer.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: Med hjælp fra Christianslyst kontaktede vi de lejerskoler, der havde benyttet stedet i løbet af 2016 for at få deres feedback og deres grunde til at bruge netop Christianslyst. De svarede bl.a., at der var god service i både planlægningsfasen og under selve opholdet, god madservice og gode undervisningsmuligheder. Derudover fremhævedes, at stedet ligger uden for en storby, hvilket var vigtigt især for de yngre årgange. I undersøgelsen indgik 7.000 lejrskoleovernatninger, hvor de 3.800 var grupper på over 50 elever, og der var endda grupper på over 100. Så store grupper kan vi ikke matche andre steder. Ca. 1.900 kom fra grupper på 30-50, typisk 2 klasser, og også for denne gruppestørrelser er der begrænsede muligheder andre steder. Generelt tilkendegav brugerne, at de vil bruge Christianslyst, så længe det er muligt. Der var udelukkende positive meldinger, og generelt lagde man vægt på muligheden for at huse større gruppe elever i trygge rammer.

SSF, Jens A. Christiansen præciserer, at modellen går ud på at lægge evt. 2 år oveni den aktuelle aftale, altså 2019-2020, så der bliver god tid til at et strategiudvalg kan komme med forslag til, hvordan lejrskolefaciliteterne kan se ud efter 2020. De, der er med til at bidrage til underskudsdækningen, vil derudover indgå i et driftsfællesskab, for på den måde også at

kunne bidrage positivt til udviklingen, og her er Grænseforeningen selvfølgelig en af parterne.

Sundhedstj., Tom Petersen: I et af de skitserede scenarier har man jo en fordelingsnøgle for underskudsdekning af 195.000 euro, hvor Sundhedstjenesten er sat til et anseeligt beløb. Under hensyntagen til vore vedtægter vil vi nok have svært ved at indgå i en underskudsdekning til en kulturel organisation. Jeg er enig i, at der er opgaver, vi skal løse i fællesskab, men med blik på både beløbets størrelse og vore vedtægter, må jeg indtil videre forbeholde mig Sundhedstjenestens stilling.

DCB, Christian Jürgensen mener også, at det rent bogføringsteknisk er problematisk. Man kunne evt. i stedet bede Sydslesvigudvalget via en fordelingsnøgle tilbageholde beløbet og kanalisere det direkte til formålet.

Sundhedstj., Tom Petersen: Sundhedstjenesten er ikke med i fordelingen af midler fra Sydslesvigudvalget men er underlagt Sundhedsministeriet. Det skulle så i givet fald optræde direkte under vores støttebeløb, hvilket gør mig yderst betænkelig. I sidste uge var jeg til møde i Sundhedsministeriet, hvor man lagde meget vægt på, at man ønsker et bedre indblik i, hvad pengene går til, og man ville højst sandsynligt ikke acceptere en sådan underskudsdekning.

SdU, Anders Kring: Vedtægter kan man ændre. Derudover bør man give det en chance og gå i dialog med Sundhedsministeriet om denne specielle situation. I sidste ende nyder hele mindretallet godt af det. Det er umagen værd at prøve at ændre vedtægterne samt at snakke med de respektive pengegivere, om det ikke er muligt at afse et beløb til formålet.

Grænseforeningen, Jens Andresen: Takker for, at man er blevet inviteret med til mødet og direkte opleve, hvordan mindretallet ser på den foreliggende opgave. For Grænseforeningen var det en overraskelse, da det blev meldt ud, at Christianslyst skulle lukke, idet stedet er et meget vigtigt led i foreningens arbejde, nemlig at muliggøre at både alle disse børn kommer på lejrskole hernede, samt at mange voksne kommer på besøg i Sydslesvig. For os er Christianslyst i sig selv ikke vigtig, og hvis de samme faciliteter ville kunne tilbydes et andet sted, ville det være i orden for os. Det drejer sig om, at aktiviteten fortsat er mulig, og derfor er vi gået med i udvalgsarbejdet. Det har været dejligt at følge, hvad udvalget er kommet frem til, og vi er glade for den samarbejdsaftale, der nu ligger skitser til. Først og fremmest fordi vi fornemmer solidariteten med at løse opgaven. Som bekendt gik Grænseforeningen sammen med Skoleforeningen ind for at sikre de første 2 år, og nu er der så forslag til at sikre yderligere 2 år. Derudover vil vi også være med til at finansiere eventuelle vedligeholdelsesopgaver. Samtidig vil vi gerne opfordre til, at man både arbejder videre med at få fordelt de udækkede omkostninger, så alle ved, hvad de har at rette sig efter i de næste 4 år, samt hvad der derefter skal ske, så vi får en varig løsning. Den opstående usikkerhed omkring Christianslyst's eksistens har haft betydning for reserveringerne af stedet, men det kan vi alle afbøde ved at opfordre folk til fortsat at bruge stedet, samt ved at melde ud, at vi har en anden løsning, når/hvis stedet lukker.

SdU, Kirstin Asmussen: I forslaget ligger også mulighed til at medfinansiere Christianslyst ved at booke sig ind. Derudover er der allerede en del reserveringer i 2017 samt forespørgsler om 2018. På personalesiden har nogle valgt at stoppe, men vi har kunnet ansætte nye medarbejdere, så der er en fornuftig bemanning. Vi skal være klar over, at det er en fælles opgave at modtage gæster fra Danmark, og hele mindretallet nyder godt af det.

Det er et fælles ansvar at holde liv i Christianslyst og tilbyde overnatningsmuligheder for gæster fra Danmark. Vi har klart meldt ud, at vi ikke selv kan holde stedet, men føler os pressede til at skille os af med det. Vi strækker os langt, når vi stiller salget i bero for at beholde et overnatningssted. Det er vores fælles ansvar, at processen nu lykkes.

Skolef., Udo Jessen er fuldstændig enig, og grunden til at Skoleforeningen fra starten gik ind i arbejdet er, at vi skal købe tid, så vi kan søge en forsvarlig løsning. Vi har drøftet det i styrelsen, der enstemmigt går ind for et forsat samarbejde omkring Christianslyst.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour: Det er dejligt at få bekræftet, at gæsteværelset er et fælles anliggende. Efter mødet i aften kunne man måske kontakte "de trofaste brugere" af Christianslyst og fortælle dem om det, vi nu er kommet frem til.

SSF, Jon Hardon Hansen: I SSF er man også enig om, at Christianslyst er et vigtigt sted m.h.t. oplysningsarbejdet om mindretallet i Danmark. Hovedstyrelsen har enstemmigt sagt ja til at økonomisk støtte Christianslyst på baggrund af den for SSF billigste model, op til 10.000 euro.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen vil fraråde, at man i aften drøfter, hvilke beløb, der skal stå i samarbejdsaftalen. Udvalget har kigget på, hvordan der kan skaffes så stor omsætning til Christianslyst som muligt, så tilskudsbehovet bliver så lille som muligt. De 195.000 euro er ikke et fast beløb, hvis vi er gode til at bruge stedet, mindskes tilskudsbehovet. Det er væsentligt at finde samarbejdsmodeller, der aktiverer flest mulige af os til at bruge Christianslyst og derved også få øget brugen af den afløser, man finder frem til. Omkostninger til en totalrenovering af stedet er på et niveau, vi ikke kan klare. Der er jo flere udfordringer bl.a. med hensyn til den geografiske placering, der for nogle grupper er et plus men for andre et minus. Jo mere grundlag, vi kan få skabt for aktivitet, jo mere sikkert er det også, at vi kan få en afløser op at stå, som måske kunne være det store gæsteværelse- og conferencecenter, som vi gerne vil have.

Grænseforeningen, Knud-Erik Therkelsen: Grænseforeningen har de sidste to lørdage afholdt lokalforeningsmøder med hver 50-60 lokale bestyrelsesmedlemmer. Med glæde har vi kunnet fortælle dem, at udvalget er meget langt med en løsning, som gør at Christianslyst kan fortsætte i hvert fald i 4 år endnu. Begge forsamlinger var meget begejstrede, også for at det var lykkedes for mindretallet at tage et fælles ansvar. Det ville være dejligt, hvis man også på andre områder ville tage et fælles ansvar, men det kan jo komme. Rapporten er ikke særlig konkret med, hvad der skal ske, og her vil vi gerne opfordre til, at man går i gang så hurtigt som muligt.

DCB, Christian Jürgensen: Der mangler endnu meldinger fra biblioteket og kirken samt fra Flensborg Avis, som vi har taget med ind i samarbejdet.

Konklusion:

- **Emnekredsen drøftes i de enkelte foreninger, som på næste samrådsmøde kommer med konkrete udmeldinger, om man vil gå med i en samarbejdsaftale. Gæsteværelsesudvalget er kommet med en indstilling, samarbejdsgruppen skal nu finde frem til, hvordan samarbejdsaftalen skal se ud, og hvad hver enkelt forening skal betale. Gæsteværelsesudvalget foreslår scenarie 4, hvor man både er med i underskudsdækningen, samtidig med at man får rabat på et antal overnatninger på Christianslyst.**

DKS, Peter Lynggaard-Jacobsen: Synes, det er et flot stykke arbejde, men vi har endnu ikke drøftet det i Kirkerådet. Vi er underlagt Kirkeministeriet med DSUK som mellemed, men problemet kan måske løses.

De Tilsluttede, Preben Holl: Betyder det, at gæsteværelsesudvalget er færdigt og der skal nu nedsættes et nyt udvalg?

SdU, Anders Kring foreslår, at udvalget består af kredsen af forvaltningschefer samt Grænseforeningen og præciserer, at det er vigtigt, at vi hurtigt kommer videre.

SSF, Jens A. Christiansen foreslår, at de enkelte organisationer kommer med en tilbagemelding til sekretariatet inden 1. marts, og derefter vil kredsen af forvaltningschefer finde frem til en model, som indstilles Samrådet. Foreslår at både det planlagte forvaltningschefmøde og samrådsmødet rykkes frem.

Konklusion:

- **Forvaltningschefmødet rykkes til den 13. marts og samrådsmødet til den 20. marts.**

6. Tilbud til nye medlemmer og medarbejdere v/Jens M. Henriksen

DCB, Jens M. Henriksen gennemgår det udsendte notat. Det er en fælles sag, alle kan bidrage. Planen iværksættes fra sommeren 2017.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour synes det er et fremragende og spændende notat, der er nok at gå i gang med. Nogle ting fungerer allerede, der er nogle gode nyheder. Sig til, hvor De Tilsluttede foreninger kan være med, vi er en broget skare og spænder vidt.

SdU, Kirstin Asmussen: SdU's styrelse er positivt indstillet over for notatet, og vi vil gøres vores bedste for at motivere vore foreningsfolk til at være med.

7. Dansk dobbelt statsborgerskab v/SSF

SSF, Jon Hardon Hansen: Som bekendt er det siden september 2015 muligt som rigsdansker at få dobbelt statsborgerskab. I 2014 blev indfødsretsloven ændret, og i den sammenhæng har vi i SSF spurgt os selv, om det var muligt for danske sydslesvigere med tysk statsborgerskab, bosiddende i Sydslesvig at få dansk statsborgerskab og på den måde opnå dobbelt statsborgerskab. I december 2014 var vi til samtale med Indfødsretsudvalget, hvor man tydeligvis var åben og positiv og åben overfor en undtagelse i indfødsretsloven. Dette har vi informeret både vores hovedstyrelse og Landsmøde men også Samrådet om. Loven om dobbelt statsborgerskab trådte i kraft i september 2015, og i 2016 har Sydslesvigudvalget arbejdet på at formulere kriterier, ud fra hvilke danske sydslesvigere kunne opnå et dansk statsborgerskab. Man er nu kommet frem til fem kriterier, der er blevet forelagt for Integrations- og udlændingeminister Inger Støjberg, som også har set positivt på initiativet. Det var klart, at kriterierne ville være rimeligt skrappe og ikke åbne mulighed for, at alle 50.000 dansksindede sydslesvigere ville kunne opnå dansk statsborgerskab. Dette har afstedkommet en del debat både i Flensborg Avis og i landsdækkende blade i Danmark. Man har kritiseret SSF for ikke at have åbnet op for muligheden for at drøfte emnekredsen bredt i hele Sydslesvig. Der kommer muligvis en høringsrunde, hvor SSF vil være

høringspartner. Hvis en sådan lov bliver vedtaget, vil det være klart, at det ikke bliver muligt, at sydslesvigere i tusindtal vil kunne blive danske statsborgere. Det må ikke ses som et angreb på selve definitionen af et mindretalsmedlem. Fuldgyldig anerkendt mindretalsborger er man udelukkende med sit tyske statsborgerskab, som man i givet fald ville bevare ved siden af det danske. Man er med det danske statsborgerskab ikke mere eller bedre dansk end den dansksindede tyske statsborger. Det er en personlig og individuel sag omkring et statsborgerskab, det er et immaterielt gode, et spørgsmål om følelser og et udtryk for en yderligere tilknytning mellem sydslesvigere og Danmark. Selv om en af os nedsat arbejdsgruppe ville formulere nogle kriterier, er det i sidste ende suverænt den danske regering og Folketing, der bestemmer en sådan undtagelsesbestemmelse i indfødsretsloven. Hvis signalerne fra Sydslesvig er negative, vil regeringen selvfølgelig have betænkeligheder ved at beslutte en sådan lov. Mit forslag til Samrådet i dag vil være, at vi hurtigst muligt nedsætter en formandsgruppe sammen med sekretariatet, for at drøfte de fem kriterier og der i fællesskab evt. at finde flere kriterier eller at mildne det ene eller andet af de foreliggende kriterier. Derfra kan vi så drøfte det i vores bagland. SSF har mandat til at gå videre med sagen.

Skolef., Udo Jessen er glad for, at der kommer en høringsrunde. Vi har alle lige meget mandat fra vore medlemmer, med mindre vi bliver enige om, at én af os har større mandat, og SSF har kun mandat inden for foreningens ramme. Skoleforeningen siger ja til en arbejdsgruppe, idet dette er et vigtigt emne, der skal diskuteres af os alle.

SSW, Flemming Meyer: SSF og SSW har holdt et møde, hvor SSW meget tydeligt gjorde rede for sin skepsis og betænkeligheder. Det er en god idé, at vi nu drøfter det i fællesskab, uanset om der kommer en høring eller ej.

DCB, Christian Jürgensen er enig i, at emnet skal drøftes så bredt som muligt i alle foreninger og går ud fra, at de øvrige formænd er enige heri. Samrådets sekretariat finder frem til en mødedato.

8. Sydslesvig-konference 4. marts 2017 v/sekretariatet

SSF, Jens A. Christiansen: Programmet for konferencen på Jaruplund Højskole den 4. marts kl.10-16 er blevet fastlagt på et forvaltningschefmøde og sendt ud til høring, hvor der kom et par gode tilskyndelser. Programmet bliver nu trykt som plakat og flyer, der gerne skal fordeles bredt i vores landsdel. Foreningerne vil også modtage plakaten som pdf-fil. Vi omtaler konferencen på Kontakt på torsdag. Konferencen starter med en forholdsvis kort beretning ved Samrådets formand og en efterfølgende debat. Derefter er SSF ansvarlig for den første halvdel i forhold til mission og vision. Først et oplæg og derefter "Højlunds forsamlingshus", hvor vi fra SSF's side vil opsamle de guldorn, der måtte komme. Efter frokost sætter Skoleforeningen fokus på sprogpolitik. Undertegnede vil være gennemgående ordstyrer, så vi holder tiden nogenlunde. Vi håber på stor deltagelse fra basis.

9. Valg af ny formand og næstformand

De Tilsluttede og DKS, støttet af Skoleforeningen og SSF foreslår Christian Jürgensen som formand. Der er ikke andre forslag, så han vælges pr. akklamation for en toårig periode.

SSF støttet af DKS og De Tilsluttede foreslår Jon Hardon Hansen som næstformand. Der er ikke andre forslag, så han vælges pr. akklamation for en toårig periode.

10. Orientering om landdagsvalget 2017 ved justits-, kultur- og Europaminister Anke Spoorendonk, SSW og SSW-landsformand Flemming Meyer

SSW, Anke Spoorendonk: Alle kan huske situationen i 2012: alle mand af huse, over 50.000 underskrifter mod nedskæringer til de danske skoler, store demonstrationer, mange aktiviteter, så valgkampen dengang var båret af solidaritet, kreativitet og engagement. Det er udgangspunktet for os i dag. Fra kolleger i kabinettet hører jeg tit, at mindretallet da må være utroligt glad for alt det, SSW har opnået i denne valgperiode. Det ved jeg også at man er, men som det er i sådanne tilfælde, tager man det hurtigt som en selvfølge og går hurtigt videre. Vores anliggende er at få styrket bevidstheden om, at de opnåede resultater i valgperioden ikke er kommet af sig selv men er et udtryk for det, vi har opnået ved valget i 2012 og resultatet af, at SSW for første gang er et regeringsparti. Forskellen på at være repræsenteret i landdagen og at være i regeringen ses ved, at partiets mål både på mindretalsområdet men også på andre samfundsområder er blevet indskrevet i regeringsgrundlaget, hvilket vi også i dag kan vise frem på vores resultatliste. På mindretalsområdet er der f.eks. mindretalsberetningen, der udkommer en gang i hver valgperiode. Men det viser sig også i den måde, landets administration og forvaltning tackler mindretalsspørgsmålene på. Det er blevet mere ligetil, alle ved, at SSW er et regeringsparti, de anliggender vi har, bliver mødt med stor velvilje. Dermed være ikke sagt, at forvaltningen ellers har været uvenlig overfor SSW, men vi er nu på en anden og mere selvfølgelig måde en del af også den administrative dagsorden.

Til resultaterne hører også, at jeg har netop dette ministerium. Det er et sammensat ministerium, men det er andre ministerier også. S sammensætningen i mit ministerium er kun ved første øjekast lidt eksotisk. Justits, Europa og Slesvig-Holsten har været ét ministerium siden 1996, og at Kultur nu er kommet til, er udtryk for en politisk velvilje. Det er vi meget glade for, og det har givet os de fleste muligheder for at være med til at præge landet. På justitsområdet er der mange bundne opgaver, og også dér har vi opnået gode resultater, men med ansvar for fængselsdrift etc., kan der let ske uforudsete ting. Det skal dog ikke forklejne vore resultater på justitsområdet både m.h.t til fængselsområdet og e-justice.

Landets tilgang til Europa-politikken er det regionale, det dansk-tyske, samarbejdet i Østersøområdet og Nordsø-samarbejdet. Der var megen fokus på det dansk-tyske samarbejde, da vi i 2014 vedtog en rammeplan for det dansk-tyske samarbejde. Landet Slesvig-Holsten har løftet det regionale dansk-tyske samarbejde op på det nationale plan. For første gang i landets historie har vi nu samtalepartnere på nationalt plan, d.v.s. den danske regering. På et møde med de danske ministre i sidste uge kunne vi bekræfte hinanden i, at ministererklæringen fra 2015 skal køre videre. For Danmark er samarbejdet nemmere, i og med at SSW kender dansk regeringspraksis inde fra.

Biblioteket og Kulturministeriet har i dag underskrevet en aftale om Kontraktfremmering, en resultat aftale, som gælder i 3 år. Dette sker for at give biblioteket planlægnings sikkerhed og er et udtryk for anerkendelse af bibliotekets mangfoldige opgaver. I sammenhæng med landets kulturperspektiv har vi arbejdet med denne Kontraktfremmering. For første gang i delstatens historie har vi fået vedtaget et koncept og en udviklingsplan for landets kulturpolitik. En anden udløber er, at vi har fået udgivet en Kulturbericht, hvoraf fremgår, hvad vi har beskæftiget os med. Det fremgår bl.a. også, at vi har forhøjet kulturbudgettet i

Slesvig-Holsten med 20 % fra 26 til 33 mill. euro, lige som den mindretalskulturelle indsats fremgår. Jeg er kun ansvarlig for biblioteket, de andre mindretalsorganisationer bliver ikke behandlet som kulturorganisationer, men alligevel har vi skrevet mindretallenes – frisernes, det danske mindretal, sinti og roma – kulturelle indsats og arbejde ind i beretningen. I beretningen kan man også læse om indholdet i kulturperspektiverne, og set i mindretalspolitisk sammenhæng handler det om, at vi ikke bare internt er kreative og engagerede og viser solidaritet men også ud fra tankegangen om, at vi er 100 % værd selv som en del af det samfund, vi lever i. Det er jo vores mindretalsforståelse. Der er nedsat et Beirat, hvor bl.a. Karin Goos og Gary Funck har sæde, og som skal ledsage processen med Kulturperspektivet. Som en udløber heraf er der blevet udgivet et kort af en ung kunstner Lisa-Lotta Adomeit. Hun har lavet "Wunderkammer Sydslesvig", en netop åbnet udstilling i Slesvig-Holstens repræsentation i Berlin. Hun er student fra Duborg-Skolen, har læst kunst og arbejder i Berlin. Her kan vi i den nye valgperiode gøre en større indsats.

Lige nu handler det om valget, og SSW har brug for alt hvad vi har i mindretallet af kreativitet, engagement og solidaritet, for vi vil jo fortsætte arbejdet og være regeringsparti og fortsat stå for det europæiske, kulturelle og retsstatslige arbejde. Det er nyt for SSW med et regeringsansvar, men det er en udvikling, der klæder os. Derfor skal vi holde fast i udgangspunktet fra 2012 og nu fra 2017.

SSW, Flemming Meyer: De sidste par valg har været gode, og vores styrke har været fællesskabet, for man har anset det for en fælles opgave, der skulle løses. Vi har nu for første gang været med i regeringen, man spåede os en hurtig død, fordi vi ingenting kunne. Men vi kunne og har siddet hele perioden ud. Mange gange går det i et velfungerende regeringssamarbejde ud over den mindste part, så vi står overfor en gevaldig opgave. Jeg er stadig optimist, på nogle områder står vi stærkere end sidste gang. I 2012 kendte mange mennesker i Holsten ikke noget til SSW, men det har nu ændret sig, så det kan gøre det lidt lettere for os i det holstenske. For første gang opstiller vi direkte kandidater i alle valgkredse i Kiel, hvilket også nok skal give os nogle stemmer. Med Christian Dirschauer har vi her i Flensborg en ung og dynamisk kandidat, der virkelig vil noget, så jeg tror vi står rimeligt godt rustet. Det ville være godt, om vi kunne komme over de 5 %, så vi undgår diskussioner på det område. Vi må smøge ærmerne op og tage fat. På lørdag har vi vores ekstraordinære landsmøde i Conventgarten i Rendsborg, hvor vi skal vedtage det endelige valgprogram. Det er mediemæssigt utroligt vigtigt, så jeg beder om, at man møder talstærkt op, selv om man ikke er delegeret, så vi kan præsentere en rimeligt fyldt sal.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour spørger, om der findes en pixiudgave af Kulturbericht?

Hertil svarer SSW, Anke Spoorendonk, at det gør der ikke, men der findes en pixiudgave af kulturperspektiv, for vi tror på, at man opnår mere, når det hele ikke er så dødalvorligt. Kulturberetningen indeholder mange billeder, bl.a. en karikatur af ministeren. Den er opdelt i farver, så man kan nemt navigere rundt, og der er ikke fremstillet en kort udgave. Beretningen findes også på nettet (http://www.miz.org/downloads/dokumente/841/2016_Kulturbericht_Schleswig_Holstein_2013_2016.pdf), så den er rimelig tilgængelig. Beretningen er et forsøg på at skrive op, hvor vi står, hvad de kulturmæssige udfordringer er i Slesvig-Holsten i de næste år. Udfordringerne har at gøre med digitalisering, inklusion, integration og hvordan vi kan få kulturstøtten så bæredygtig som muligt. Her er et af instrumenterne de omtalte kontrakter. Vi kan ikke afslutte kontrakter med alle institutioner, det ville beskære landdagens indflydelse på kulturstøtten, så dette er aftalt med Finansministeriet. Vi har kontrakter med SHHB, Landeskulturverband,

Landesverband der Volkshochschulen og andre. En anden udløber af kulturdebatten er, at vi har etableret kulturknudepunkter i Slesvig-Holsten, institutioner med fuldtidsmedarbejdere, der har fået bevilget en halv stilling ekstra, så de får ansvaret for, hvad man kan gøre for at styrke kulturlivet inden for en større region. Ikke hvert amt for sig men større regioner. Der er et kulturknudepunkt i Nordseeakademie i Læk, som også har til opgave at involvere mindretallet, og det samme kan gælde for om Scheersberg. Det grænseoverskridende er med både her og også i den dansk-tyske kulturaftale, som vi netop har underskrevet.

Friisk Foriining, Bahne Bahnsen takker for indlæggene. Det er meget vigtigt, at vi i vores politik bevarer, at vi er mindretal og bevidst arbejder på, at vi ikke kun er danske eller tyske men mindretal. Det gælder også i det europæiske arbejde. At SSW sidder i regeringen må ikke føre til, at mindretalsidentiteten går tabt. For os på vestkysten er det, at vi er frisere og mindretal langt vigtigere, end om vi er tyskere eller danskere, og det må heller ikke forsvinde i forhold til SSW.

SSW, Anke Spoorendonk: Det vil ikke ske, der føres en meget aktiv mindretalspolitik, der bl.a. kommer til udtryk i den kommende mindretalsberetning samt i den opnåede økonomiske ligestilling. Også frisernes arbejde er jo virkelig blevet styrket i denne valgperiode, ligesom skolearbejdet som helhed. Jeg har desuden haft lejlighed til i Kultusministerkonferenz der Länder at fremlægge den resolution om sprogpakten, som mindretallene har besluttet for et års tid siden, med ønske om, at den også bruges på forbundsplan. Jeg synes, vi i vores arbejde er med til at styrke mindretallenes synlighed, men når jeg taler om det kulturelle går det også på at synliggøre mindretallenes kulturelle merværdi for Slesvig-Holsten, det går ikke den modsatte vej.

SSW, Flemming Meyer: Det bliver tit diskuteret, om SSW er et mindretals- eller regionalparti. Selvfølgelig er vi et mindretalsparti, men netop fordi vi er det, bliver vi også et regionalparti, det ligger i sagens natur, og dermed bliver vi også det bedste regionalparti, fordi vi repræsenterer mindretallet. Vi har specielle interesser. Det er meget vigtigt, at vore unge kan få gode uddannelser og finde arbejdspladser i deres hjemstavn, for hvis ikke, går de tabt for mindretallet. Derfor er vi nødt til at føre en fornuftig uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik. Det samme gælder inden for socialpolitikken: hvis vore sociale forhold er dårligere end i Danmark, ville vore unge flytte dertil. Som mindretalsparti vil vi også altid være et regionalparti.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: I det år, jeg har været her, har jeg oplevet en effekt i forvaltningen, som også andre omtaler. Vi er ofte i kontakt med Bildungsministerium i Kiel, ofte også sammen med andre skolefolk, og i skoleforvaltningen møder vi nu en fairness og menneskelighed, som er ny standard, og det gælder både mindretallets skolevæsen, Waldorf eller andre privatskoler. Selv om det er et andet ministerium, mærker vi effekten af, at vi er med, og det kan I godt skrive på jeres faner.

Friisk Foriining, Bahne Bahnsen: I har opnået rigtig meget, også for os frisere, men i alt dette er værdien for os også, at vi som mindretal får 100 %. Vi mærker også, at når vi kommer i ministerierne som frisere, er vi pludselig eksisterende, der er en høflighed og imødekommenhed, som vi ikke har kendt til før. I alt det, vi har opnået, skal vi ikke glemme, at vi har en basis i mindretalsarbejdet.

SSW, Anke Spoorendonk: Når jeg nævnte situationen i 2012 og hvordan vi fik mobiliseret hinanden, er det også fordi, vi har brug for det. Vi ved alle, at gode resultater tages for det,

de er, og så bruger man ikke flere kræfter på dem. Vi vil gerne deltage i arrangementer, kreative ting etc. for at markere den solidaritet, mindretallene og vi som parti lever af. Mange er engageret på kryds og tværs, så vi har brug for at dykke i de forskellige lag i mindretallet. Udgangspunktet for os er, at vi har brug for at minde vores kærnevælgere og mindretallene om, hvor vi kommer fra, altså situationen i 2012, og hvor vi står i dag, og at vi gerne i valgkampen give udtryk for den glæde og vilje til forandring, der er.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour har lagt mærke til, at der i Ankes Spoorendonks tid som kulturminister er blevet lagt mere vægt på mindesmærker. Som lærer er det noget af det letteste at tage eleverne med ud og vise dem og fortælle om de enkelte mindesmærker. Håber derfor, at der vil arbejdes videre med området i SSW-sammenhænge, selv om der vil være en anden kulturminister. Spørger, om mindesmærkerne er nævnt i Kulturbericht, hvilket de er.

11. Spørgetid

Der er ingen spørgsmål.

12. Eventuelt

SSF, Jens A. Christiansen: Samrådet er velkommen til at deltage i SSF's hovedstyrelsesseminar på Jaruplund Højskole mandag den 21. februar kl. 19. Her præsenterer konsulentfirmaet Moes-Bjerre & Lange rapporten om mindretallets merværdi i Danmark.

DKS, Viggo Jacobsen anker over, at der i beretningen står "Det danske mindretal er en kreds af tyske statsborgere". Med andre ord: selv om man har været i Sydslesvig i mange år, er man ikke integreret. Terminologien bliver brugt på tysk side, men behøver vi at bruge den?

SSF, Jens A. Christiansen: Planlægningen af mindretallets deltagelse i Folkemødet på Bornholm 15.-18. juni fortsætter. Der blive fællestransport med bus via Sassnitz.

14. Lukket møde

Der er intet under punktet.

Mødet slutter kl. 21.05

27.2.2017

JAC/jh